

Život nema reprizu

Jedan je od autentičnijih Starčevaca i dok su ga nekad ljudi prepoznavali kao autoprevoznika ili vrsnog ragbistu, danas se najčešće može videti na svojoj fino skosckanoj lađi kako krstari Dunavom. Nikada se nije libio da uživa u životu, ali i imao hrabrosti da podmetne leđa i za sebe, ali i za mnoge druge. Iz navedenog se može zaključiti da je ekskluzivni gost prepoznatljive rubrike tekućeg broja najstarijeg vojvođanskog lokalnog glasila - Stevan Kalenderac zvani Rica, dugogodišnji autoprevoznik, ragbista, nautičar...

Stevan Kalenderac, od majke Vere i oca Žive, rođen je 25. marta 1960. godine u Starčevu, u porodičnoj kući u Ulici JNA broj 3. Iz prvog braka ima sina Nikolu, a trenutno živi u neformalnoj zajednici s Vesnom.

Posle starčevačke osnovne, završio je trogodišnju srednju školu za metalostrugara, a naknadno i saobraćajni smer. Nakon toga, najpre je radio fizičke poslove preko studentske zadruge u više firmi, a prvo zvanično zaposlenje za stalno dobio je u Rafineriji 1978. godine. Na zaprepašćenje mnogih, već tri godine kasnije, dao je otkaz kako bi se bavio privatnim biznisom - odlučio je da kupi kamion i postane autoprevoznik, a kasnije se bavio i špedicijom. To mu je omogućilo da prošparta veliku Jugoslaviju uzduž i popreko. Pre nekoliko godina odjavio je kamion, pa je sada zvanično nezaposlen i snalazi se na razne načine. Nekada je trenirao ragbi, a već duže vreme nautika mu je glavna sporedna stvar.

Kako je odrastao mali Rica?

- Roditelji su se bavili poljoprivredom, a obrađivali su svega pet hektara, od čega su uspjeli su da othrane mene i sestru. Od proleća do jeseni po ceo bogovetni dan su provodili na njivi i, doslovce, sve ručno radili. Ja sam počeo da im priskačem u pomoć kad sam poodrastao, a kao mali bio sam dežurni na kanalu ispod moje kuće u Ulici JNA 3. Tamo je postojala jedna bara u kojoj smo mi, deca hvatali ribu, plivali i činili razne gluposti. Jednom sam tako od kuće ukrao zavesu i razapeo je na dva štapa, pa sam na taj način lovio neke crvenperkice. Zimi, kada se uhvati led, pravili smo sličuge od drveta i armature i klizali se do iznemoglosti. Bilo je i propadanja u vodu... Visio sam i kod metalne ćuprije, gde sam dobro naučio da plivam. Bio sam u tom pogledu neprikosnoven, a kada sam stastao, preplivavao sam Dunav i po nekoliko puta dnevno. Obrni-okreni, pravio sam sijaset nestašluka, ali mi roditelji to nikad nisu preterano zamerili. Jedini put da me je otac dobro izmlatio, bilo je kada sam sa nekih sedam godina otišao na pecanje kod žute pumpe sa Zoranom Filipovićem Kirom i Marinkom Pavlovićem Karinom i nisam se vraćao do pred noć. Išli smo obalom kanala i gde god da spustimo udicu, tog momenta se kačila riba. Nismo imali imali više u šta da stavimo ulov. Tako zaneseni, stigli smo gotovo do Ivanova i kad smo se najzad vratili kući, čekali su nas pobesnili roditelji. Ispostavilo se da im se uopšte nismo javili! Usledile su batine za pamćenje...

Škola, mladost...

- Niže razrede pohađao sam u "donjoj" školi. Učio me je Mile Filipović, a kada je postao direktor škole, neko vreme i njegova supruga Gordana, kao i izvesna Franciska. Najviše me interesovala matematika, srpski mi baš i nije ležao, a s ostalim predmetima nisam imao problema. Društvo su mi činili Zoran Stojanov Kurjak, Zlatko Jočić, Stevica Jankov... Nakon završene osnovne škole, želja mi je bila da postanem milicioner, ali moji nisu hteli ni da čuju. Tako da sam hteo, ne hteo upisao srednju mašinsku i učio metalostrugarski zanat i to mi se ubrzo veoma dopalo. U međuvremenu, rodila se "ljubav" i prema motorima. Još u sedmom razredu dobio sam prvog dvatočkaša, a već u srednjoj promenio sam ih nekoliko, uglavnom "tomosa", tako što sam se na razne načine snalazio za novac. Jedini sam njima svakodnevno dolazio u školu, vozio ih čak i po snegu, pa i na minus 10. Kasnije sam "ganjao" i japanske marke - "kavasaki", "suzuki", par "jamaha"... Jednom sam čak i pao, jer sam brzo ušao u izvesnu krivinu, ali nisam imao nikakvih posledica.

Izlasci...

- Počeo sam rano da izlazim, najpre u diskoteku Doma kulture, ali vrlo brzo i dalje, sve do Beograda. Glavna star bila je kako što pre osvojiti devojk. Zbog toga je ponekad bilo i tuča, a u nekima sam i sam učestvovao, mada ih nikad nisam izazivao. Pamtim jednu u Omoljici, kada sam se zakačio s tada glavnim frajerima u selu - Blekijem i Flokijem. Oni su bili vratari u jednoj diskoteci, nešto smo se podžapali i ubrzo su počeli da kidišu na mene. Nisam se dao i izvukao sam se bez ijedne ogrebotine i potom se lagano ponosno uputio ka autu, gde me je čekala tadašnja devojk.

Vojska...

- Armija je period, koji mi je mnogo lepog doneo u životu. Obuku sam odslužio u Kraljevu, u saobraćajnoj jedinici, a kasnije sam kao saobraćajni policajac prekomandovan u Beograd. Tu mi je bilo sjajno, jer sam imao neograničenu slobodu i, kad god nisam bio na dužnosti, pravo da izađem u grad. Maltene, svakodnevno sam dolazio kući, odakle sam donosio civilke za mene i odabrane drugare kako bismo bili što "opremljeniji" za provod. Drago mi je što sam vojsku služio u vreme velike Jugoslavije i mogao da se družim s ljudima različitih nacionalnih pripadnosti. Imao sam i privilegiju da posetim Stari i Beli dvor, a Tito me je čak i lično pozdravio. Dočekao sam ga i na batajničkom aerodromu, na povratku iz posete Maliju. Dobili smo zadatak da iz aviona istovarimo poklone koji su mogli da stanu u tri kamiona. Nešto kasnije, tog 4. maja 1980, dežurao sam od 15 sati na kapiji kasarne "Maršal Tito", a nekoliko minuta kasnije objavljena je vest da je otac naroda i narodnosti preminuo. Tim povodom bio sam određen u odbor za doček stranih državnika, koji su dolazili na njegovu sahranu. Tako sam mogao da se "očešem rame o rame" s Brežnjevim, Indrom Gandi, Čaušeskuom... I, bez obzira na to što Tita danas mnogi osporavaju, za mene je bio i ostao legenda, pa su mi dve njegove slike i dalje na prvim stranama ličnog foto-albuma.

Ragbi...

- Taj sport mi je baš legao - bio je dinamičan i uzbudljiv, a za to sam imao predispozicije u vidu snage i brzine. Bilo je i zanimljivih putovanja, poput odlazaka u LJubljanu, Split, Zenicu... Kako je ragbi osvedočeni muški sport, neretko je bilo i fajterskih obračuna, a primera radi u Sinju nas je jurila i publika. Interesantno je da je tamo svlačionica bila prilično udaljena od stadiona, pa smo, zveckajući kramponima po kaldrmi, morali da prolazimo kroz grad da bismo stigli na meč. Od daljeg bavljenja tim sportom omele su me povrede jer kad, recimo, uganem

ruku nisam mogao da vozim kamion od čega sam zarađivao hleb.

Posao...

- Nikada se nisam pokajao što sam napustio "zlatni rudnik" zvani Rafinerija, gde sam radio kao manipulant. Umesto toga, na nagovor pokojnog strica Grujice, prodao sam auto i plac koji sam dobio od dede i podigao kredit, kako bi sakupio pare za kamion. Kao prevoznik, prvih nekoliko godina tapkao sam u mestu, jer nisam imao nikakva iskustva, niti sam poznavao ljude. Spasila me je upornost, sve sam učio u hodu, čak i sam popravljao kvarove. Nisam imao garažu, pa se događalo da usred ciče zime po ceo dan ležim ispod kamiona, dok se od toplote tela sneg ne istopi ispod mojih leđa. Tek posle šest godina počeo sam da stojim na noge tako što sam s drvara na kućne adrese razvezio ugalj, šljunak, cement, blokove... Slabo se zarađivalo, pa sam gde god je bilo potrebe radio i istovar, noseći i po dva džaka cementa odjednom. Sve se promenilo 1987. godine, kada sam se preorijentisao na dalje ture i špediciju. U početku sam bio neopremljen, pa je, recimo, prvo putovanje do Leskovca trajalo tri dana, a tom prilikom doživeo sam neverovatnih sedam gumi defekata. Međutim, ubrzo su krenule stižu pare, nabavio sam prikolicu, menjao kamione i samo za "mišelinke" davao po petsto evra. Sve u svemu, putovao sam po celoj velikoj Jugoslaviji, odlično zarađivao i uživao u životu. Dozvoljavao sam sebi takav luksuz i da naprasno odem na more samo dan nakon što sam se vratio sa odmora. Nažalost, posao je potom stao, tako da sam trenutno nezaposlen i snalazim se kako znam i umem.

Brod...

- Kad se ukrcam u svoj brod sva nervoza mi očas umine. Napravio sam ga, maltene, sopstvenim rukama. Ugradio sam mu rezervoar pijaće vode od prohroma, sudopera ima svoj hidrofor, a zahvaljujući solarnom panelu jačina struje se meri do 220 volti. Tako mogu da koristim mikser, fen, brusilicu... Tu su i u današnje vreme neizbežni dži-pi-es, kao i sonar, preko kojeg se može svašta videti - konfiguracija terena, sastav zemlje na dnu i ispod njega do 500 metara dubine, pa čak i oveće ribe. Već više od deset godina krstarim Dunavom. Svako mesto ima svoju draž, ali najviše na srcu mi je Bela stena. Pored svima znanog urbanog dela, pomenuta ada nudi i mesta za potpunu intimu i uživanje u pecanju... Mnogo je kanalčića, rukavaca, hladovine... Na reci sam doživeo i bezbroj dogodovština. Tako sam se jednom prilikom usidrio na "turskom Dunavu" kako bih prespavao i negde u pola noći na palubi nešto krene da grebe. Trgnem se, ustanem, kad ono dabrovi - crvene im se oči dok prave "žurku" na platformi. Nisam znao za "jadac", pa sam kulju, spremnu za pecanje, ostavio napolju, a vragolani je osetili i začas proždrali. Naravno, nisam imao nameru da ih povredim, a i veoma su hitri, pa lako zbrišu. Drugi put mi je na brod upala velika zmija, duža od metra. Isterivao sam je punih osam sati, a ona je za to vreme, bežeći, ispuštala neku smrdljivu tvar. I, sad mi se smuča kad pomislim na to - priseća se ovaj pustolov.

Pecanje...

- Strastven sam pecaroš, pa neretko ne ponesem ništa od hrane i jedem samo ono što ulovim. Uglavnom ribarim u okolini Bele stene, a što se ulova tiče, bilo je raznih primeraka. Kao i promašaja... Tako sam jedne noći, pre nego što sam otišao na počinak, ostavio dva štapa da "rade". U međuvremenu je zazvonio alarm - zakačio se ogroman som, toliki da je iskrivio nosač za pecaljku. Upleo se u neko granje, pa sam uz mnogo muke počeo da ga izvlačim, a tu je bio i prijatelj, koji je na sve načine pokušavao da ga ščepa. Zajednička procena bila je da je neman

Napisao Jordan Filipović
utorak, 07 oktobar 2014 13:49

dugačka oko četiri metra. Nismo se usudili da ga rukama uhvatimo za usta, pa je ubrzo pokidao strune i utekao. Otada nikud ne idem bez kuke za kačenje. Inače, u karijeri sam ulovio mnogo somova od dvadesetak kilograma, a šarana od desetak nebrojeno...

Starčevo, danas?

- Pozdravljam sve što je u poslednje vreme urađeno u Starčevu, a voleo bih da u budućnosti bude što više sadržaja za mlade. Bila bi sjajna stvar da dobijemo i, na primer, akva-park.

Tako govori ovaj svestrani Starčevac i ujedno sugrađanima poručuje:

- Treba raditi, ali i družiti se, putovati, vesliti, ali ni u čemu ne preterivati... Život je jedan i pamet u glavu - reprize nema!